

Exjobb Tämnaren

Jag är en f.d. W-student (99-01, bytte senare till ES) som nu arbetar med utvecklings- och miljöfrågor på Sala-Heby Energi. Jag har i mitt arbete nyligen sprungit på vad jag tror är en koppling till goda möjlighet för projekt eller exjobb för W-studenter, och eftersom jag inte riktigt vet vart jag ska vända mig, började jag med dig som samordnare.

Jag blev kontaktad av en ledamot i vår styrelse som även sitter som ordförande i Tämnarens vattenråd. Det är en förening som tillvaratar sjön Tämnarens intressen, och som verkar för att sjön ska överleva ytterligare ett sekel. Bland annat så tittar man på möjligheten att använda slam, muddringsmassor, vass och annan växtlighet för bioenergiutnyttjande, och det var så jag blev inkopplad. Men när jag tittade närmare på andra frågor som Tämnarens vattenråd arbetar med så slog det mig att mycket rör det som man får kompetens om inom W- programmet (se gärna bifogad beskrivning om Tämnarens Vattenråd, framförallt det om åtgärdsområden). Speciellt intressant kan det ju vara eftersom det är en stor sjö nära Uppsala, och att det är en del ”skarpa” projekt, dvs som student får man då jobba med ett verkligt fall där ens insatser kommer till stor konkret nytta.

Jag kommer som sagt att titta lite närmare på det här med bioenergimöjligheter, bl.a. vass, och har inget kompetens inom det som har med direkta vattenfrågor att göra. (Det ligger också utanför vårt företags verksamhetsområde). Men om intresse finns från W-håll så förmedlar jag gärna kontaktuppgifter till ordföranden i Tämnarens vattenråd, för att ni ska kunna initiera en dialog.

Vänliga hälsningar,

Hans Nyhlén (f.d. Nilsson), Sala-Heby Energi AB
tel. 0224-576 42

TÄMNARENS VATTENRÅD

SAMARBETE FÖR BÄTTRE VATTEN

Vattenrådet är ett frivilligt ideellt organ och ett språkrör för bygden kring Tämnaren, dess tillopp och avlopp. Vattenrådet är organisatör, kunskapsförmedlare och genomförare, och dess synpunkter har stor dignitet. Tämnarens Vattenråd ska hjälpa länsstyrelsen med att förbättra sjöns vattenkvalitet. En viktig punkt i arbetet är även att öka allmänhetens delaktighet och inflytande i arbetet.

Tämnarens Vattenråd bildades den 4 juni 2007. Det skall bevara sjöns intressen i ett större perspektiv, samt öka det lokala inflytandet över sjöns framtid när EU:s vattendirektiv skall genomföras.

MEDLEMMAR I TÄMNARENS VATTENRÅD

Tämnarens Vattenråd består av intressenter runt hela sjön såsom markägare, vattenföretag, sänkningsföretag, naturskyddsorganisationer, ornitologer och intresseorganisationer – dvs Harbo Sockenråd, Nolmyrafastigheternas Intresseförening, Östervåla Utvecklingsråd, Tämnargruppen, Tämnarturism, Tämnarens Sänkningsföretag, Vretaåns Sänkningsföretag, Tämnarens Fiskevårdsförening, LRF, Heby Kommun, Tierps Kommun (Tämnarån) och Uppsala Kommun (dricksvatten från Tämnaren).

ARBETSGRUPP

Arbetet inom Tämnarens Vattenråd leds operationellt av en Arbetsgrupp, som väljs vid årsmöte april varje år. Arbetsgruppen samarbetar med Sveriges Lantbruksuniversitet, Avdelningen för Miljökommunikation, Stad & Land, med forskning och samarbete med liknande vattenområden samt processer för delaktighet bland intressenterna.

LÅNGSIKTIGT MÅL

Om inget radikalt och genomgripande görs, dör och försvinner sjön inom ett sekel. Vattenrådets mål är att Tämnaren skall leva minst ett ytterligare sekel som en frisk och attraktiv sjö. För detta behövs en bevarandeplan, som samtliga intressenter står bakom. Det behövs också finansiella resurser, som kan komma från regionala, nationella och internationella myndigheter.

ÅTGÄRDSOMRÅDEN

1. **Tillgänglighet:** En tillgänglighet är nödvändigt för att skapa en delaktighet och för att kunna göra åtgärder. Vägar och strandröjning behövs samt möjligheter till båtilägning och bryggor.
2. **Vattendom:** En ny tappningsplan är absolut nödvändig för vattenkvaliteten och kommer att öppna upp många parametrar.
3. **Vattennivån:** Helt avgörande för vattenkvalitet och växter. En högre och en jämnare vattennivå är en av lösningarna för ett bättre vatten.
4. **Avlopp:** Avloppen är inte av den bästa kvalitet runt sjön. Här bör en åtgärd göras.
5. **Diken och vattentillförsel:** Mycket flöde och näringsrikt kommer i diken och tillopp. Ofta är dessa rensade och får mycket näring från jordbruk som påverkar vattenkvaliteten negativt.
6. **Växtlighet:** Sjön växer igen, många olika arter som breder ut sig pga av dålig vattenkvalitet och för lågt vatten. Slam bildas på botten och på stenar.
7. **Slamm och gyttja:** Det finns ett lager av slam och gyttja på ca 30-60 cm på sjöns botten. Under det finns det fina sandbottnar och stränder. Mycket fanns synligt kring 1950-talet. Genom att slam på botten bildas hela tiden, grundas sjön upp, och bottenfaunan försämras.
8. **Fisk och lekperioder:** Detta har minskat, tex löjaleken. Provfiske bör göras i strukturerad form för att undersöka och klarlägga fisklivet och hur det trivs i vattnet.
9. **Dammar och hinder:** Dammar och hinder i Tämnarån bör ses över. Nu är det igenslammning och igenväxtning, vilket påverkar vattenkvaliteten.
10. **Muddring:** Detta är nog den mest effektiva lösning på en bättre vattenkvalitet eftersom det blir möjligt att muddra på ett styrt sätt. Det går att muddra mer på utsatta ställen och spara för att gynna fisk och fågelliv. Muddring kan även styra in och utlopp i sjön som ofta är näringsrika med stort flöde.

11. **Invallning:** Även detta är något som måste ses över. Detta har rasat och försvunnit genom åren på vissa håll. Detta gynnar även vattennivåer som är avgörande för vattenkvaliteten. Samtidigt vill vi särskilt undersöka invallning vid låglänta marker.

12. **Bioenergi:** Är det möjligt att omvandla slam, muddringsmassor, vass och övrig växtlighet till bioenergi? Detta är ett område som skall undersökas